

INFORMACE ÚŘADU PRO OCHRANU HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE

V souvislosti s rozsáhlými škodami způsobenými přírodní katastrofou v některých oblastech našeho státu a v zájmu jednotného postupu zadavatelů v postižených oblastech vydává Úřad pro ochranu hospodářské soutěže, který podle ustanovení § 112 zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“), vykonává dohled nad zadáváním veřejných zakázek,

Výklad postupu podle zákona o veřejných zakázkách pro zadavatele v oblastech postižených záplavami

I. Veřejné zakázky malého rozsahu, u nichž předpokládaná hodnota veřejné zakázky na dodávky nebo služby nedosáhne (tj. činí méně než) 1 mil. Kč bez DPH, resp. nedosáhne (tj. činí méně než) 3 mil. Kč bez DPH v případě veřejných zakázek na stavební práce (§ 12 odst. 3 zákona)

Ve smyslu § 18 odst. 5 zákona není veřejný zadavatel povinen veřejné zakázky malého rozsahu zadávat podle zákona; je však povinen dodržovat zásady stanovené v § 6 zákona, tj. zásady transparentnosti, rovného zacházení a zákazu diskriminace.

Jedná se o nejjednodušší způsob zadání veřejné zakázky, na jehož základě lze operativně zajistit např. úklidové služby, opravy poškozených staveb, nákupy čistících prostředků, potravin apod.

II. Jednací řízení bez uveřejnění – veřejné zakázky, u nichž předpokládaná hodnota veřejné zakázky činí nejméně 1 mil. Kč bez DPH, resp. 3 mil. Kč bez DPH, které je nezbytné zadat v krajně naléhavém případě

Postupovat v jednacím řízení bez uveřejnění může zadavatel **podle § 23 odst. 4 písm. b) zákona, jestliže je veřejnou zakázku nezbytné zadat v krajně naléhavém případě, který zadavatel svým jednáním nezpůsobil a ani jej nemohl předvídat, a z časových důvodů není možné zadat veřejnou zakázku v jiném druhu zadávacího řízení.**

Jednací řízení bez uveřejnění zahajuje zadavatel odesláním písemné výzvy k jednání v jednacím řízení bez uveřejnění, v níž oznámí dodavateli nebo určitému omezenému počtu zájemců svůj úmysl zadat veřejnou zakázku v tomto zadávacím řízení.

Písemná výzva k jednání v jednacím řízení bez uveřejnění musí obsahovat alespoň

- a) informaci o předmětu veřejné zakázky,
- b) identifikační údaje zadavatele,
- c) zadávací dokumentaci nebo podmínky přístupu či poskytnutí zadávací dokumentace podle § 48; **to neplatí, pokud jde o případy podle § 23 odst. 4 písm. b)**, odst. 5 písm. c) až e), odst. 8 písm. b) nebo odst. 10 písm. a) a c),
- d) nebude-li jednání vedeno písemně pak i místo, den a hodinu konání prvního jednání včetně uvedení, v jakém jazyce bude jednáno,
- e) způsob a zásady jednání, bude-li jednání vedeno s více zájemci,
- f) termín posledního možného jednání, a to zejména s přihlédnutím ke lhůtě pro podání nabídek,
- g) lhůtu a místo pro podání nabídek, pokud nemají být tyto údaje dohodnuty až v rámci jednání,
- h) požadavky na prokázání splnění kvalifikace, může-li být zadavatelem prokázání splnění kvalifikace požadováno, a
- i) údaje o hodnotících kritériích podle § 78, pokud nejsou uvedeny v zadávací dokumentaci a není-li veřejná zakázka zadávána jedinému zájemci.

Je-li v jednacím řízení bez uveřejnění jednáno s více zájemci, nesmí zadavatel sdělovat zájemci údaje týkající se podmínek a návrhů uvedených jiným zájemcem bez jeho předchozího souhlasu.

V rámci jednání je zadavatel oprávněn dohodnout s vyzvanými zájemci i jiné podmínky plnění veřejné zakázky, než které byly uvedeny ve výzvě k jednání či v zadávací dokumentaci. Jakákoliv změna podmínek plnění veřejné zakázky však musí i nadále splňovat předpoklady pro použití jednacím řízení bez uveřejnění – § 23 zákona.

Při posouzení a hodnocení nabídek zadavatel postupuje přiměřeně podle ustanovení zákona, která se týkají posouzení a hodnocení nabídek a ukončení zadávacího řízení (Část Druhá, Hlava VII a VIII zákona). O každém jednání zadavatel v rámci zásady transparentnosti vyhotoví protokol o jednání, v němž popíše průběh každého jednotlivého jednání.

Dle § 71 odst. 1 zákona veřejný zadavatel, který zadává veřejnou zakázku v jednacím řízení bez uveřejnění není povinen ustanovit komisi pro otevírání obálek a veškerá práva a povinnosti související s otevíráním obálek plní zadavatel.

Dle § 74 odst. 1 zákona veřejný zadavatel nemusí v případě jednacím řízení bez uveřejnění ustanovit ani hodnotící komisi.

Je-li veřejná zakázka zadávána jedinému zájemci, je zřejmé, že pořízení dokumentace o jednání bude jednodušší, oproti jednacím řízení bez uveřejnění, kdy zadavatel výzvou osloví více zájemců, resp. jedná s více zájemci.

V případech, kdy zadavatel v tomto období zadal veřejnou zakázku jednomu zájemci jiným způsobem než písemnou výzvou (tzn. ústně, telefonicky a jinak), musí po uplynutí akutního stavu ohrožení uvést tento postup do souladu s příslušnými ustanoveními zákona (viz výše). Tímto postupem se zadání veřejné zakázky podstatně zjednoduší.

Výše uvedeným způsobem lze postupovat v období, kdy je nezbytně nutné vykonávat záchranné práce a neodkladné činnosti, jako jsou demolice, obnova zdrojů pitné a užitkové vody, nákup základních potravin a léků, dezinfekčních a čisticích prostředků a dalších prostředků základní potřeby apod.

Zadání veřejné zakázky v jednacím řízení bez uveřejnění by v objektivně odůvodněných případech bylo možno akceptovat i **po skončení stavu nebezpečí**, resp. stavu nouze, pokud by taková zakázka byla zadána v krajně naléhavém případě, který zadavatel svým jednáním nezpůsobil a ani jej nemohl předvídat, a z časových důvodů není možné zadat veřejnou zakázku v jiném druhu zadávacího řízení. Krajní naléhavost lze spatřovat v tom, že při ohrožení života nebo zdraví lidí či kvůli hrozícím škodám nelze z časového hlediska dodržet běžné, zákonem stanovené postupy zadávání veřejných zakázek. Zde by se jednalo o takové práce, které směřují k odstraňování následků škod, jako je např. zprovoznění důležitých železničních tratí a pozemních komunikací, telekomunikačních zařízení, čištění komunikací a vodních zdrojů, obnovení dodávek plynu, elektrické energie a vody.

Lze tedy konstatovat, že zadání veřejné zakázky v jednacím řízení bez uveřejnění podle § 23 odst. 4 písm. b) zákona lze použít pouze v případech, kdy je zadavatel nucen v co nejkratší době řešit určitý závažný problém (např. oprava poškozené důležité komunikace). V této souvislosti je však nutno zdůraznit, že posouzení, zda se jedná o „krajně naléhavý případ“, nemůže být postaveno pouze na subjektivním názoru či domněnce zadavatele, nýbrž musí být založeno na zcela objektivních a doložitelných skutečnostech.

III. Veřejné zakázky spojené podle zvláštních právních předpisů se zvláštními bezpečnostními opatřeními

Podle § 18 odst. 2 písm. a) zákona o veřejných zakázkách není zadavatel povinen zadávat podle tohoto zákona veřejné zakázky, jestliže jde o veřejné zakázky, které jsou zadávány v rámci zvláštních bezpečnostních opatření a nejedná se současně o veřejné zakázky v oblasti obrany a bezpečnosti podle § 10a zákona. Jde zde o případy, kdy zvláštní právní předpisy upravují způsob zadání těchto zakázek. Jde například o zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), ve znění pozdějších předpisů a zákon č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Na ostatní veřejné zakázky zadávané v době krizového stavu nelze výjimku uplatnit, což však nevylučuje možnost zadání v jednacím řízení bez uveřejnění, pokud jsou splněny podmínky popsané výše v bodu II.

IV. Veřejné zakázky, které nemají charakter krajní naléhavosti

V dalším období vyvstane nepochybně řada potřeb, které sice s přírodní katastrofou bezprostředně souvisí, nebude se však již jednat o krajně naléhavý případ, který je nezbytnou podmínkou pro aplikaci ustanovení § 23 odst. 4 písm. b) zákona, tj. pro zadání veřejné zakázky v jednacím řízení bez uveřejnění. V těchto případech již budou použity standardní postupy pro zadávání veřejných zakázek.

V. Odpovědi Úřadu na dotazy zadavatelů

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže bude rovněž odpovídat na všechny dotazy zadavatelů související s problematikou zadávání veřejných zakázek v důsledku povodní. Tyto odpovědi však bude Úřad poskytovat pouze na základě e-mailové žádosti zadavatele po sdělení konkrétních identifikačních údajů zadavatele. Dotazy zadavatelů na případný postup při zadávání veřejných zakázek lze zasílat na e-mail: vz.povodne@compet.cz .